

โปรแกรมการเตรียมครูระดับปริญญาตรีเพื่อสอนวิชาสังคมศึกษา

นางสาวภิญญา คุตกุล

~~"This document is the property of the Thailand Information Center (TIC), Chulalongkorn University and is to be returned within two weeks to the Thailand Information Center, Ratasart Building 3, Chulalongkorn University"~~

002230

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

แผนศึกษามัธยมศึกษา

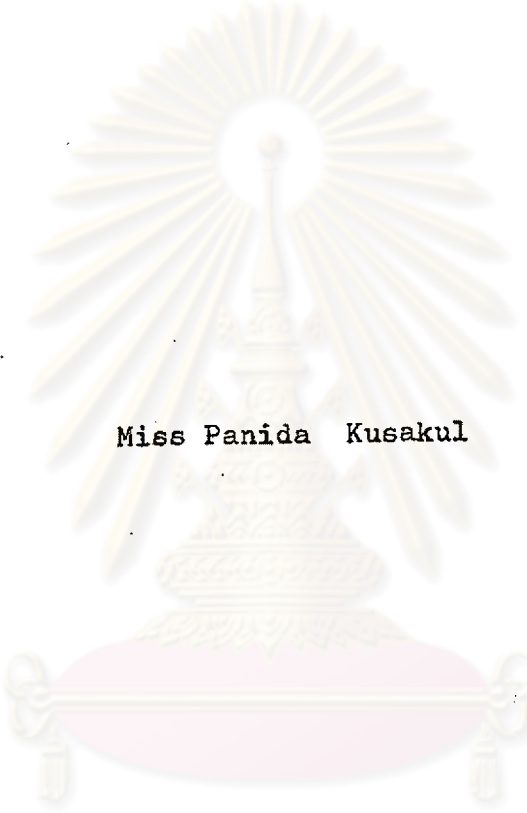
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2518

I116824179

PRE-SERVICE PROGRAM FOR BACHELOR DEGREE TEACHERS FOR TEACHING

SOCIAL STUDIES

Miss Panida Kusakul

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Secondary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1975

หัวข้อวิทยานิพนธ์ โปรแกรมการเตรียมครูระดับปริญญาตรีเพื่อสอนวิชาสังคมศึกษา

ชื่อ นางสาวกณิศา กุศล แผนกวิชา มัธยมศึกษา

ปีการศึกษา 2517

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดโปรแกรมการเตรียมครูระดับปริญญาตรีเพื่อสอนวิชาสังคมศึกษาของสถาบันฝึกหัดครูในเขตกรุงเทพมหานคร 3 แห่ง คือ คณะศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง และวิทยาลัยวิชาการศึกษา(มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ) ในเรื่องการจัดรายวิชาในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไปกับหมวดวิชาเฉพาะ การจัดอัตราส่วนระหว่างหมวดวิชาต่าง ๆ ในโปรแกรม และความคิดเห็นของนิสิตนักศึกษากับบัณฑิตทางการศึกษาที่มีต่อโปรแกรมการเตรียมครูสังคมศึกษาในสถาบันของตน

วิธีการวิจัย

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามแบบเลือกตอบ แบบมาตราส่วนประเมินค่า และแบบเติมคำหรือข้อความเกี่ยวกับเรื่องที่ต้องการศึกษา ไปตามกลุ่มตัวอย่างประชากร คือ นิสิตนักศึกษาครูและบัณฑิตซึ่งเลือกเรียนวิชาสังคมศึกษาเป็นวิชาเอก-โท จำนวน 292 คน แล้วได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาการอยุ่ละ ค่าเฉลี่ยค่าตอบ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำเสนอในรูปตารางผสมความเรียง

ผลการวิจัย

1. การจัดโปรแกรมการเตรียมครูระดับปริญญาตรีเพื่อสอนวิชาสังคมศึกษา : อัตราส่วนของหมวดวิชาการศึกษาทั่วไปในโปรแกรมทั้ง 3 โดยเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 40

ซึ่งสูงกว่าอัตราส่วนของหมวดวิชาเฉพาะและหมวดวิชาครู ซึ่งมีอัตราส่วนเฉลี่ยร้อยละ 30 และ 23 ตามลำดับ เมื่อจำแนกการจัดรายวิชาในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไปเห็นว่า ทั้ง 3 สถาบันจัดรายวิชาในสาขามนุษยศาสตร์มากกว่าวิชาในสาขาสังคมศาสตร์ถึง 2 เท่า และจัดวิชาเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ไว้สูงสุดในหมวดวิชาเฉพาะ โปรแกรมการเตรียมครูสังคมศึกษา ทั้ง 3 โปรแกรม จึงมีลักษณะเป็นโปรแกรมที่มีวิชาประวัติศาสตร์เป็นแกน

2. ความคิดเห็นของนิสิตนักศึกษาครูและบัณฑิตขอโปรแกรม

2.1 นิสิตนักศึกษาครูและบัณฑิตเห็นว่า วิธีการเรียนการสอนในวิชาเนื้อหาและวิชาครูเป็นแบบบรรยาย การใช้อุปกรณ์การสอนมีน้อย ไม่ค่อยจัดแนวการสอนแบบใหม่ ๆ เช่น แบบศูนย์การเรียน หรือแบบจุลภาค การเรียนการสอนเน้นความรู้ความจำและความเข้าใจมาก ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติมีความสัมพันธ์สอดคล้องกันปานกลาง

2.2 การฝึกภาคปฏิบัติ ทั้งนิสิตนักศึกษาครูและบัณฑิตเห็นว่า มีโอกาสสังเกตการสอนน้อยเกินไป ใ้รับการนิเทศจากอาจารย์นิเทศก์ไม่เพียงพอ และต้องการคำแนะนำเกี่ยวกับการสอนและวิธีการสอนมากที่สุด บุคคลที่สมควรเป็นอาจารย์นิเทศก์มากที่สุดคือ อาจารย์ผู้มีความรู้ทั้งในวิชาเนื้อหาและวิชาครู

2.3 ปัญหาที่นิสิตนักศึกษาครูและบัณฑิตส่วนมากประสบ คือ การฝึกภาคปฏิบัติในการเรียนการสอนวิชาครูและจำนวนหนังสือสำหรับค้นคว้าไม่เพียงพอ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title Pre-Service Program for Bachelor Degree Teachers
 for Teaching Social Studies

Name Miss Panida Kusakul
 Department Secondary Education

Academic Year 1974

ABSTRACT

Purposes:

The purpose of this research was to study both the organization, allocation and proportion of courses and the opinions of education students and graduates regarding pre-service programs for bachelor degree social studies teachers in three Greater Bangkok teacher training institutions, namely, the Faculty of Education, Chulalongkorn University; the Faculty of Education, Ramkhamhaeng University; and College of Education (Sri Nakharinwirot University).

Procedures:

The data for this research were collected by means of 292 questionnaires using three different types of items; i.e., multiple choice, rating scale and open-end. The obtained data were first analyzed statistically by percentage, arithmetic mean and standard deviation, then tabulated and finally explained descriptively.

Findings:

1. The major findings about the organization of pre-service programs for bachelor degree social studies teacher were: the proportion of general education in each pre-service program was forty percent at each of three universities. This was higher than the proportion of specialized education and professional education, which were thirty percent and twenty-two percent respectively. The amount of humanities subjects offered in the field of general education was double that of social science subjects. Most of the subjects offered in the field of specialized education dealt with history, so that these three programs were history-core programs.

2. The major findings regarding the opinions of the sample group were:

2.1 Most of students and graduates thought that the major instructional technique was lecture. They seldom used modern teaching techniques including learning-center, micro-teaching, or audio-visual aids. Knowledge and comprehension were much emphasized. The degree of relevancy between theory and practice was moderately rated.

2.2 Both students and graduates felt they had not enough time observing classroom situation and had received insufficient supervision during their practice teaching. In supervision, they needed more suggestions about teaching techniques. They suggested that the most appropriate one to be a supervisor should have the knowledge background both in subject matter and professional areas.

2.3 Insufficient laboratory-teaching experiences and amount of textbooks provided for further study was the major problem that most students and graduates encountered.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

การทำกรวิจัยเรื่อง "โปรแกรมการเตรียมครูระดับปริญญาตรีเพื่อสอนวิชา
สังคมศึกษา" ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ลาวัณย์
วิฑูรย์พิบูล ในการให้คำปรึกษาแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนสำเร็จเป็นรูปเล่ม
อย่างสมบูรณ์ ในคำนำแนะนำเกี่ยวกับระเบียบการวิจัยและการดำเนินงานวิเคราะห์ข้อมูล
ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์จากรองศาสตราจารย์ประคอง กรรณสูต ซึ่งได้ให้ความช่วยเหลือ
และนำอย่างดียิ่ง

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้รับความร่วมมืออย่างมากจากอาจารย์เผด็จ พัฒนพิชัย
อาจารย์สันติภาพ กรองกาญจน์ อาจารย์เนือทิพย์ ลืออำรุง แห่งมหาวิทยาลัยศรีนครินทร-
วิโรฒ อาจารย์ศักดิ์ศรี ปาณะกุล อาจารย์สีวิวรรณ สุวรรณอภา แห่งคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง และอาจารย์ ดร. อัจฉรา ประไพตระกูล แห่งคณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รวมทั้งบัณฑิตและนิสิตนักศึกษาครูซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรใน
การวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยมีความซาบซึ้งในความกรุณาของท่าน และขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาส
นี้ด้วย

ศูนย์วิทยพัชัชฌายากร
ภณิดา กุสกูล
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
รายการตารางประกอบ	ญ
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	10
ขอบเขตของการวิจัย	11
คุณค่าของการวิจัย.....	11
ข้อตกลงเบื้องต้น	11
ความจำกัดของการวิจัย.....	11
ความหมายของคำที่ใช้ในการวิจัย	12
2. งานเขียนและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	14
3. วิธีการดำเนินการวิจัย.....	30
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	34
5. สรุปผลการวิจัยและอภิปราย.....	122
บรรณานุกรม	155
ภาคผนวก	163
ประวัติการศึกษา	187

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1. อัตราร้อยระหว่างหมวดวิชาต่าง ๆ ในโปรแกรม.....	46
2. อัตราร้อยรายวิชาในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไปจำแนกตามสาขาวิชาของ องค์การยูเนสโก	47
3. อัตราร้อยรายวิชาในหมวดวิชาเฉพาะ	48
4. จำนวนนักเรียนที่ได้คะแนนเฉลี่ยระดับต่าง ๆ ในวุฒิเดิม (ระบบเปอร์เซ็นต์)	51
5. จำนวนนักเรียนที่ได้คะแนนเฉลี่ยระดับต่าง ๆ ในวุฒิเดิม (ระบบหน่วยกิต).	52
6. สาเหตุที่นิสิตนักศึกษาครูและบัณฑิตเลือกเรียนสังคมศึกษาเป็นวิชาเอก-โท .	53
7. ความคิดเห็นเกี่ยวกับโปรแกรม	54
8. วิธีการเรียนการสอนวิชาเนื้อหา	55
9. ระดับความสามารถที่ผู้ตอบแบบสอบถามได้รับการฝึกฝนในการเรียนวิชา เนื้อหา	56
10. ระดับความสามารถที่อาจารย์วิชาเนื้อหาให้ความสำคัญในการวัดผล	57
11. แบบวัดผลที่อาจารย์วิชาเนื้อหาใช้	58
12. แนวการสอนในวิชาเนื้อหา	59
13. วิธีการเรียนการสอนวิชาครู	60
14. ระดับความสามารถที่ผู้ตอบแบบสอบถามได้รับการฝึกฝนในการเรียนวิชาครู	61
15. ระดับความสามารถที่อาจารย์วิชาครูให้ความสำคัญในการวัดผล	63
16. แบบวัดผลที่อาจารย์วิชาครูใช้	65
17. แนวการสอนในวิชาครู	66
18. โอกาสในการแสดงความคิดเห็นวิพากษ์วิจารณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม	67
19. ความสัมพันธ์สอดคล้องระหว่างภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ	68
20. ความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามต่อความรู้ที่ได้รับจากวิชาเนื้อหา และวิชาครู	69

21. ความรู้ที่ผู้ตอบแบบสอบถามได้รับจากรายวิชาต่าง ๆ ในหมวดวิชา การศึกษาทั่วไป	70
22. ความรู้ที่ผู้ตอบแบบสอบถามได้รับจากรายวิชาต่าง ๆ ในหมวดวิชา ครู	72
23. ความรู้ที่ผู้ตอบแบบสอบถามได้รับจากการศึกษารายวิชาต่าง ๆ ใน หมวดวิชาเฉพาะ... .. .	74
24. อุปกรณ์และเทคโนโลยีทางการศึกษาที่มีใช้ในสถาบันฝึกหัดครู ...	77
25. โอกาสที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีส่วนร่วมในการใช้อุปกรณ์การสอน...	79
26. ความสะดวกที่ผู้ตอบแบบสอบถามได้รับจากการใช้ห้องสมุด... .. .	80
27. ประเภทหนังสือต่าง ๆ ที่ให้ความรู้ด้านวิชาเนื้อหาในห้องสมุด...	81
28. ประเภทหนังสือในห้องสมุดที่ให้ความรู้ด้านวิชาครู	82
29. กิจกรรมเสริมหลักสูตรในสถาบันฝึกหัดครู	83
30. ประโยชน์ของกิจกรรมการเรียนการสอนต่อผู้เรียน... .. .	85
31. การประเมินค่ากิจกรรมการเรียนการสอนวิชาเนื้อหาและวิชาครู.	86
32. ระยะเวลาที่ผู้ตอบแบบสอบถามได้ทำการสังเกตการสอน... .. .	88
33. ประเภทโรงเรียนที่นิสิตนักศึกษาครูและบัณฑิตทำการสังเกตการสอน	89
34. ระดับชั้นที่นิสิตนักศึกษาครูและบัณฑิตได้สังเกตการสอน	90
35. ประเภทโรงเรียนฝึกสอน	91
36. ระดับชั้นที่นิสิตนักศึกษาครูและบัณฑิตทำการฝึกสอน	92
37. จำนวนครั้งที่ผู้ตอบแบบสอบถามได้รับการนิเทศวิชาสังคมศึกษา .	93
38. ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อจำนวนครั้งที่ได้รับการ นิเทศวิชาสังคมศึกษา	94
39. ความรู้และคำแนะนำที่บัณฑิตและนิสิตนักศึกษาครูต้องการจาก อาจารย์นิเทศ	95

40. ความพึงพอใจของนิสิตนักศึกษาครูและบัณฑิตต่อความรู้ที่ได้รับจาก หมวดวิชาเฉพาะ (เอก-โท)	96
41. ความสอดคล้องของโปรแกรมกับวิชาสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษา	97
42. บุคคลที่สมควรเป็นอาจารย์นิเทศก์	98
43. ความคิดเห็นของนิสิตนักศึกษาครูและบัณฑิตต่อโปรแกรมการฝึก- สอนในคานทาง ๆ	99
44. ความคิดเห็นต่อโปรแกรมการเตรียมครูสังคมศึกษาระดับปริญญา ตรีในสถาบันฝึกหัดครู	100
45. ผลของการศึกษาตามโปรแกรมการเตรียมครูสังคมศึกษาในสถาบัน ฝึกหัดครู	103
46. อัตราส่วนระหว่างหมวดวิชาต่าง ๆ ในโปรแกรม (วิชาการศึกษา ทั่วไป : วิชาครู : วิชาเฉพาะ : วิชาเลือก)	107
47. ปัญหาในการเรียนการสอนวิชาเนื้อหา	108
48. ปัญหาในการเรียนการสอนวิชาครู	110
49. ปัญหาในการฝึกสอน	112
50. ปัญหาของโปรแกรมการเตรียมครูสังคมศึกษาระดับปริญญาตรี	114